

Ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisen määräyksen purkaminen / nitraattiasetuksen valvontaa tilalla Meikanoja 927-401-2-635

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle / koskee tilalle 927-401-2-635 Meikanoja annettua ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaista yksittäistä määräystä

182/11.03.04/2018

Ympa 27.11.2019 § 50

Asia

Ympäristönsuojelulain 180 §:n mukainen yksittäisen määräyksen antaminen lannan käsittelyn valvonnan toteuttamiseksi tilalla 927-401-2-635

Velvoitettavat

Kiinteistön 927-401-2-635 Meikanoja omistaja Heikki Lylylahti ja tilalla toimivan ratsastuskoulu Millitallin toiminnasta vastaava Mirkka Lehtonen.

Tarkastukset ja asian eteneminen

Tilalla on vuosien varrella tehty useita valvontakäyntejä liittyen lannan käsittelyyn. Ongelmana on ollut liian harvoin siivotut ulkotarhat, sääsuojat ja pihatot sekä puuttuva lannan varastointitila.

Tarkastuspöytäkirjassa, joka on päivätty 30.9.2019, on kehoitettu rakentamaan tilalle lantala vuoden 2019 loppuun mennessä. Samalla Lylylahdelle ja Lehtoselle on varattu mahdollisuus selityksen antamiseen mahdollisen määräyksen antamisen ja hallintopakon asettamisen varalta.

Heikki Lylylahti on 31.10.2019 toimittamassaan selvityksessä todennut, että tila on allekirjoittanut lannan vastaanottosopimuksen Lohjan Osuniemessä sijaitsevan tilan kanssa ja esittänyt kopion sopimuksesta selvityksensä liitteenä.

Toimivalta

Vihdin kunnan hallintosäännön 12 §:n mukaan ympäristölautakunta toimii ympäristönsuojelulain mukaisena valvontaviranomaisena Vihdin kunnassa.

Liitteet

Tarkastuspöytäkirja 30.9.2019
Heikki Lylylahden selvitys 31.10.2019
Liite 1 - Lannan vastaanottosopimus

Valmistelija

Sanna Hilska, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 591 6912

Esittelijä

ympäristöpäällikkö

Ehdotus

Ympäristölautakunta on tutkinut asian ja toteaa, että ympäristönsuojelulain 180 §:n mukainen yksittäinen määräys on tarpeen lannan käsittelyn valvonnan toteuttamiseksi tilalla 927-401-2-635 Meikanoja.

Määräys

Tilan omistaja Heikki Lylylahti ja ratsastuskoulu Millitallin toiminnasta vastaava Mirkka Lehtonen velvoitetaan pitämään kirjanpitoa tilan lannan käsittelystä.

Kirjanpidosta tulee ilmetä seuraavat seikat:

- ulkotarhojen, sääsuojien ja pihattojen siivoamispäivämäärät
- ulkotarhojen, sääsuojien ja pihattojen siivoamisen yhteydessä kertyneen lannan määrä
- tieto ulkotarhojen, sääsuojien ja pihattojen siivoamisen yhteydessä kertyneen lannan varastointipaikasta
- Osuniemeen toimitetun lannan määrä ja päivämäärät

Määräys on voimassa siihen saakka, kun tilalle on rakennettu nitraattiasetuksen mitoitusvaatimusten mukainen lantala.

Täytäntöönpano

Ympäristölautakunta määrää ympäristönsuojelulain 200 §:n perusteella, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys voi koskea toimea tai rajoitusta, toiminnan tarkkailua tai tiedottamista taikka valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Määräys ei voi koskea luvanvaraista toimintaa eikä rekisteröitävää toimintaa. Määräyksen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja ympäristön pilaantumisen merkittävyys.

Ympäristönsuojelulain 200 §:n mukaan päätöksen tehnyt viranomainen voi määrätä, että 175 §:ssä tarkoitettua määräystä tai päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava. Lain 201 §:n mukaan muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota 200 §:ssä tarkoitettua määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää määräyksen täytäntöönpanon.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Tehdyillä tarkastuksilla on toistuvasti havaittu ongelmia lannan käsittelyssä. Epäasiallisesta lannan käsittelystä on vaarana aiheutua maaperän, pintaveden ja pohjaveden pilaantumista.

Esitetty lannan varastointitila sijaitsee noin 30 km:n etäisyydellä tilalta 927-401-2-635 Meikanoja eli melko kaukana, varsinkin kun lanta on Lylalahden mukaan tarkoitus kuljettaa myöhemmin takaisin hyödynnettäväksi omalla luomutilalla lannoitteena.

Vihdin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että kirjanpito on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi.

Päätöksen täytäntöönpanomääräys on annettu edellytettyjen toimenpiteiden tarpeettoman viivyttelyn estämiseksi.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 180, 200 ja 201 §.
Hallintolaki (434/2003): 34 §, 36 §
Vihdin kunnan hallintosäntö 12 §, voimaan 1.8.2018

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Vaasan hallinto-oikeus pyytää 13.7.2020 päivätyllä lähetteellään (3108/20, 01585/19/5132) Vihdin ympäristölautakuntaa antamaan lausunnon Heikki Lylylahden valituksen johdosta. Valitus on tehty ympäristölautakunnan päätöksestä 27.11.2019 § 50, jolla lautakunta on antanut ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisen yksittäisen määräyksen tilan Meikanoja 927-401-2-635 omistajalle Heikki Lylylahdelle ja tilalla toimivan ratsastuskoulu Millitalin toiminnasta vastaavalle Mirikka Lehtoselle pitää kirjanpitoa tilan lannan käsittelystä. Lautakunnan lausunto sekä valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat pyydetään toimittamaan hallinto-oikeuteen 31.8.2020 mennessä.

Valituksen mukaan Lylylahti pitää kohtuuttomana määrätyn kirjanpitovelvollisuuden sitomista lantalan rakentamiseen: ”Määräys on voimassa siihen saakka, kun tilalle on rakennettu nitraattiasetuksen mitoitusvaatimusten mukainen lantala.”

Valituksessa on tuotu esille myös lantalan mitoitusvaatimukset sekä eri toimijoiden mahdollinen epätasa-arvoinen kohtelu sekä vireillä oleva poliisitutkinta.

Oheismateriaali

- Saate Vaasan hallinto-oikeuden lausuntoon
- Muistio tarkastukselta 4.6.2020 sekä lantakirjanpito liittyen tarkastukseen 4.6.2020.
- Heikki Lylylahden vastaus tarkastusmuistioon, muisto tarkastukselta 12.11.2019
- Ympäristönsuojelulain 180 §:n mukainen yksittäisen määräyksen antaminen tilalle 927-401-2-635 Meikanoja
- Muistio tarkastukselta 12.11.2019
- Heikki Lylylahden vastine 31.10.2019
- Muistio tarkastukselta 17.9.2019 sekä kehotus ja kuuleminen
- Mirikka Lehtosen vastine 21.5.2019 selvityspyyntöön 4.4.2019
- Heikki Lylylahden vastine 21.5.2019 selvityspyyntöön 4.4.2019
- Muistio tarkastukselta 4.4.2019 sekä kehotus ja kuuleminen
- Mirikka Lehtosen 30.6.2018 saapunut vastine selvityspyyntöön 7.5.2018
- Muistio tarkastukselta 7.5.2018 sekä kehotus ja selvityspyyntö
- Mirikka Lehtosen 12.8.2016 saapunut selvitys
- Selvityspyyntö 23.6.2016 hevostenpidosta
- Tarkastuspöytäkirja 29.9.2006 tehdyttä tarkastukselta

Liitteet

Heikki Lylylahden valitus

Valmistelija

Sanna Hilska, etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 591 6912

Esittelijä

ympäristöpäällikkö

Ehdotus

Ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:
Nitraattiasetuksen (Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014) 5 §:ssä säädetään lannan varastoinnista seuraavasti: ”Tilalla, jolla kertyy lantaa tuotantoeläinten pidosta, tulee olla lannan varastointitila (lantala). Lantalan tilavuuden tulee riittää vähintään 12 kuukauden aikana kertyvälle lannalle. Noudatettavat lantaloiden vähimmäistilavuudet eri lantalajeille ja prosessoiduille lannoille on esitetty liitteessä 1. Lantalan vähimmäistilavuuden laskemisessa voidaan ottaa huomioon viljelijöiden yhteiset lantalat ja pihattojen kuivikepohjat sekä samana laidunkautena laitumelle jäävä lanta. Naudoilla, lukuun ottamatta ympärivuotisesti ulkona kasvatettavia lajeja, huomioon voidaan ottaa enintään neljän kuukauden aikana laitumelle jää-

vä lanta. Vähimmäistilavuudesta voidaan poiketa, jos lantaa luovutetaan sellaiselle hyödyntäjälle, joka voi vastaanottaa sitä ympäristönsuojelulain 27 §:n nojalla myönnetyn luvan perusteella tai jos lantaa luovutetaan toiselle tilalle edellä säädetyllä tavalla varastoitavaksi lantalassa. Jos tilalla kertyy varastoitavaa kuivalantaa enintään 25 m³ vuodessa tai jos tilalla varastoidaan kerrallaan enintään 25 m³ kuivalantaa, voidaan lanta varastoida lantalan sijaan tiiviillä siirtolavalla tai muulla vastaavalla alustalla, joka on katoksessa tai joka katetaan peitteellä.”

Nykyisen nitraattiasetuksen aikana säännöllisiä valvontatoimia on useiden ilmoitusten johdosta tehty tilalla vuodesta 2016 lähtien. Selvityspyynnöt ja kehotukset eivät ole johtaneet asian korjaantumiseen. Toiminta ei vaadi ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa, mutta yksittäinen määräys ympäristönsuojelulain 180 § nojalla on katsottu tarpeelliseksi toimeksi pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys on koskenut valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Kirjanpitovelvoite on tyyppillinen keino seurata toiminnan ympäristövaikutuksia, edesauttaa toiminnanharjoittajan omaa selvilläoloa, eikä sitä voida pitää kohtuuttomana vaatimuksena.

Lylylahti on toimittanut ympäristövalvontaan 27.7.2019 päivätyn Jari Auvisen kanssa tehdyn lannan vastaanottosopimuksen. Ympäristövalvonnan näkemyksen mukaan lannan toimittaminen Lohjalle 30 km:n päässä sijaitsevaan lantalaan ei ole vaikuttanut todellisuudessa käytännölliseltä toimintatavalta, kun Lylylahden omat pellot Vihdissä ovat luomuviljelyssä ja tarve lannan käytölle lannoitteena omilla pelloilla on ilmeinen. Tarkastuksella 4.4.2019 on myös todettu, että auma-ilmoituksella perustettua aumaa on käytetty lantalan korvikkeena siten, että lantaa on lisätty kasaan toistuvasti perustamisen jälkeen.

Koska tarkastuksilla toistuvasti havaitut ongelmat lannan käsittelyssä ovat kiinteästi/ osaltaan liittyneet puutteelliseen lannan varastointitilaan, on katsottu aiheelliseksi sitoa kirjanpitovelvollisuus nitraattiasetuksen mitoitusvaatimusten mukaiseen lantalaan.

Viimeinen tarkastus tilalla on tehty 4.6.2020, jolloin tilanteen on todettu merkittävästi parantuneen (mm. hankittu kannellinen siirtolava). Tarkastuksen perusteella ympäristölautakunta on valmis lieventämään annettua määräystä siten, että kirjanpitoa tulee tehdä kolmen vuoden ajan tai siihen saakka kun nitraattiasetuksen vaatimukset täyttävä lantala on rakennettu. Kolmen vuoden kuluttua tilanne arvioidaan kirjanpitovelvollisuuden osalta uudelleen.

Lantalan tilavuutta määritettäessä on toiminnanharjoittajalla/tilan omistajalla mahdollisuus esittää käytössä olevien tiiviiden pihattojen kuivikepohjina käytössä oleva lannan varastointitilavuus, joka siten vähentää lantalalta edellytettyä tilavuutta. Aumaan sijoitettu lanta ei vähennä vaadittua lantalatilavuutta.

Lylylahden valituksessaan mainitsema hevostallien tasapuolinen kohtelu on ympäristövalvonnan toimintaperiaatteiden mukaista. Valvontaa lannan varastoinnin osalta tullaan jatkamaan luovutus sopimuksen tehneillä hevostalleilla.

Mahdollisesti edelleen vireillä oleva poliisitutkinta ei perustu ympäristövalvonnan tutkintapyyntöön, eikä siten liity annettuun määräykseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristölautakunta 25.01.2023 § 2
326/11.01.04/2021

Vihdin kunnan ympäristölautakunta on päätöksen 27.11.2019 § 50 mukaisesti velvoittanut tilan 927-401-2-635 Meikanoja omistajaa Heikki Lylylahtea ja tilalla toimivan ratsastuskoulu Millitallin toiminnasta vastaavaa Mirkka Lehtosta pitämään kirjanpitoa tilan lannan käsittelystä, kunnes tilalle on rakennettu nitraattiasetuksen mitoitusvaatimusten mukainen lantala. Heikki Lylylahti on valittanut päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen. Ympäristölautakunta on valituksen johdosta annetussa lausunnossaan 25.8.2020 § 46 todennut, että tarkastuksen 4.6.2020 perusteella tilanne on oleellisesti parantunut tilalla määräyksen antamisen jälkeen. Annettua määräystä on päätetty lieventää siten, että kirjanpitoa tulee tehdä kolmen vuoden ajan tai siihen saakka, kun nitraattiasetuksen vaatimukset täyttävä lantala on rakennettu. Kolmen vuoden kuluttua tilanne arvioidaan kirjanpitovelvollisuuden osalta uudelleen.

Annetun määräyksen valvomiseksi tilalla on tehty tarkastuksia puolen vuoden välein 4.6.2020, 1.11.2020, 29.6.2021, 16.12.2021, 4.7.2022 ja 18.11.2022. Tarkastusten yhteydessä ympäristövalvonnalle on esitetty kirjanpito tarhojen, sääsuojien ja pihattojen siivoamispäivämääristä, syntyneen lannan määrästä sekä lannan varastointipaikoista. Lisäksi ympäristövalvontaan on toimitettu tositteet lohjalaiselle Jari Auviselle luovutetuista lantamääristä, jonka kanssa Lylylahti on tehnyt lannan vastaanottosopimuksen.

Tarkastuksilla tehtyjen havaintojen perusteella on todettu, että annettua määräystä on noudatettu ja lannan käsittely on ollut asiallista.

Valmistelija	Sanna Hilska etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 5916 912
Esittelijä	Ympäristöpäällikkö Sari Brusila
Ehdotus	Ympäristölautakunta toteaa, että toimitettujen asiakirjojen ja tarkastuksilla tehtyjen havaintojen perusteella tilalle Meikanoja annettu määräys koskien kirjanpidon pitämistä lannan käsittelystä, voidaan purkaa.
Päätös	Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.
Tiedoksi	Heikki Lylylahti Mirkka Lehtonen